JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1857. Woensdag 8 April. N°. 28.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java* . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij, ten vervolge op de ordonnantie van 30 December 1856 (staatsblad no. 86), in het belang van den handel te Batavia, verder wenschende gebruik te maken van de door den Koning, bij cabinets rescript van 18 April 1856 no. 69, verleende magtiging tot buiten working stelling van de bestaande verordeningen op de praauwenveeren in Nederlandsch-Indië;

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met 1o. Julij 1858 buiten werking te stellen, de ordonnantie en het reglement op het Buiten- of Tjunia-veer te Batavia, gearresteerd bij besluit van Commissarissen-Generaal over Nederlandsch-Indië, van den 8sten Julij 1817 no. 11 (staatsblad no. 41), alsmede alle nadere verordeningen en voorschriften, betreffende die inrigting.

Art. 2. Te verklaren, dat het, integaan met 1o. Julij 1858, te Batavia aan een ieder vrij staat goederen te vervoeren van en naar de reede en daar buiten, zonder andere verpligtingen, dan die voorgeschreven bij de policie- en havenreglementen en de bepalingen op de inkomende en uitgaande regten en de scheepvaart in het algemeen.

Art. 3. Te verklaren, dat het, integaan met 1o. Julij 1857, onder dezelfde bepalingen, aan een ieder vrijstaat, personen te vervoeren van naar de reede en daar buiten.

En opdat niemand hiervan onwetenheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplagt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 2den April 1857.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris.

VAN DE GRAAFF.

[*Staatsblad* No. 33.]

EXTRACTEN *uit het Register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den* 2*den April* 1857. (No. 45.)

[*Staatsblad no.* 31.]

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien, van 8 October 1856 la. C no. 1/885;

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten tweede: Krachtens daartoe verleende magtiging des Konings:

Art. 13 van het reglement voor het weduwen- en weezenfonds der officieren van de landmagt in Nederlandsch-Indië, gearresteerd bij besluit van 5 October 1841 no. (staatsblad no. 33), in dier voege te wijzigen, dat hetzelve worde gelezen als volgt:

»In elk geval, waaromtrent bij dit reglement niet uitdrukkelijk »anders is bepaald, zullen, met opzigt tot het regt op genot van »de onderstandgelden of gratificatien, de kinderen, uit meer dan »een huwelijk gesproten, te zamen genomen worden, zoodat die »uit ieder bed niet afzonderlijk in aanmerking zullen komen bij de »beslissing der vraag, of er al dan niet en tot welk bedrag er termen zijn tot het bekomen van onderstand of gratificatien.»

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

VAN DE GRAAFF.

Bij besluit van Z. M. den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, van 15 November 1856, is de voormalige chef over de geneeskundige dienst, met verlof in Nederland, *G. Wassink*, benoemd tot commandeur der orde van de eikenkroon.

Bij Koninklijk besluit van den 24sten Mei 1856 no. 105, is aan den voormaligen chef van de geneeskundige dienst in Oost-Indie, met verlof in Nederland. *G. Wassink*, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de versierselen van commandeur der Groot-Hertogelijke Saksische huisorde der waakzaamheid of van den witten valk, hem door Zijne Koninklijke Hoogheid den Groot-Hertog van *Saksen-Weimar-Eisenach* geschonken.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Uit zijne betrekking, de klerk en havenmeester te Sambas *L. C. Ockers Cau.*

Goedgevonden:

Dat door den Directeur der Cultures,

Bij het kader der Landelijke Inkomsten en Cultures,

Zijn Overgeplaatst:

Uit de residentie Pasoeroean naar de residentie Bezoekie, de controleur der derde klasse *H. van Duivenbode Varkevisser.*

Uit de residentie Preanger-Regentschappen naar de residentie Probolingo, de controleur der 3de klasse *W. D. Schiff.*

Zijn Geplaatst:

In de residentie Kadoe, de ambtenaar ter beschikking *J. Heijting.*

In de residentie Samarang, de ambtenaar ter beschikking jhr. *D. F. van Alphen.*

In de residentie Pasoeroean, de benoemde controleur der 3de klasse *H. J. Ramos.*

In de residentie Preanger Regentschappen, de controleur der 2de klasse *G. van de Poll.*

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjudant bij den directeur der genie, de 1ste luitenant der genie *D. Maarschalk.*

Benoemd:

Tot adjudant bij den directeur der genie, de 1ste luitenant der genie en sappeurs *K. L. Pfeiffer.*

Tot militairen ambtenaar der tweede klasse, de militaire ambtenaar der 3de klasse, eerste commies bij het groot militaire hospitaal te Weltevreden, *J. Piepenbrink*, zijnde hij tijdelijk belast met de betrekking van adjunct bij het tweede bureau der genie-directie.

Overgeplaatst:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Palimanang, de officier van gezondheid der 3de klasse *C. E. Loebell*, thans te Willem I.

Geplaatst:

Bij het groot militaire hospitaal te Willem I, de officier van gezondheid der 3de klasse *P. Buitenga*, thans te Batavia.

Bij het groot militaire hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der 3de klasse *J. Alken*, thans te Batavia.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Dingsdag den 14den April, des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

BUITENZORG, *den* 2*den April* 1857.

De Majoor-Adjudant, BERING LIESBERG.

Advertentien.

De assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia noodigt de ingezetenen der stad en voorsteden van Batavia, uit, om de hekken hunner erven en gebouwen, die langs de groote wegen geplaatst zijn, binnen den tijd van 30 dagen, gerekend van den 1sten Mei aanstaande, behoorlijk te doen witten en voor zoo veel noodig te doen herstellen.

Hij vertrouwt dat een ieder zich zal beijveren, om aan deze uitnoodiging te voldoen, en het mitsdien overbodig zijn zal te herinneren aan de boeten, waarmede de nalatigen worden bedreigd.

Landmail van April.

De directeur der posterijen te Batavia, herinnert belanghebbenden, dat het mailstoomschip in April den 12den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Zaturdag den 11den April aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton, en Riouw.

Vendutien

Donderdag 9 April, uithoofde van vertrek naar Nederland, ten huize van den kapitein der infanterie *G. B. T. Wiggers van Kerchem*, te Weltevreden, (Kerkzijde) door *Gebr. Roselje & Co.*

en

Op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*, à 2 pCt. vendusalaris.

Vrijdag 10 April, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *Martens*, op het Molenvleit (hoek van de Prinsenlaan), door *van Slooten, Morgan & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

Zaturdag 11 April, des morgens ten 9 ure, ten huize van den Chinees *Jap Tengo*, in de Chinesche Kamp.

Dingsdag 14 April, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *W. L. Brocx*, te Weltevreden, naast het postbureau, door *Vaupel & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Commissarissen in den boedel te Weltevreden: van wijlen den sergeant schoenmaker *Alje Geerst Hoeksema.*

Door *D. C. Burgemeestre*, *qq* te Cheribon: van wijlen den heer Mr. *T. C. A. van Citters.*

Door de Mede-Executeuren te Soerakarta: van wijlen den weledel zeer gel. heer dr. *J. F. C. Gericke.*

Door de Testamentaire Executrice *J. Nolten*, geb. [illegible] en den Geassumeerden Executeur, *D. N. Nolten* te Soerabaija: van wijlen *Johannes Jacobus Nolten.*

Door *W. Stuve*, als gemagtigde van de Wed. *L. [illegible]*, Executrice te Makasser: van wijlen den heer *H. [illegible]*, koopman te Timor.

Vertrekkende Personen.

H. Krutkoffer. — *J. P. Ingerman* en *familie.* — *J. Itzig Heine.*

SCHETSEN UIT HET DAGBOEK VAN EEN JONG DOCTOR (*vervolg.*)

»Als ik geen kinderen had, ware ik lang reeds in 't water gesprongen en dan hadt gij mij zeker niet weer gered. Nu moet ik wel geduld hebben, tot de dood van zelf komt en mij verlost. Och, als mij iemand dat gezegd had, toen ik mijne vrouw nam, ik had hem in zijn gezigt geslagen en voor een leugenaar uitgemaakt. Geen mensch kan begrijpen, hoe lief ik haar gehad heb. Ze had mijn hart[illegible] kunnen krijgen, als ze dat gevraagd had, en [illegible] is zij alleen de bron van al mijn ongeluk. Doch neen, ik kan immers niet tegen hare eigen natuur, ze is [illegible] ligt zelve nog ongelukkiger geworden, dan ik ben. Ze kon misschien nu aan een rijker man getrouwd wezen en had met mij geen honger en gebrek te lijden. De liefde, die verwenschte liefde, heeft ons beiden in 't ongeluk gebragt. Beste doctor, laat ieder verliefde [illegible] sterven. Ge doet wezenlijk geen goed werk, als ge zulk een dwaas in het leven houdt. Geloof mij, want ik heb er zelf de ondervinding van.''

Zoo stortte de brave man nog lang zijn hart voor mij uit, en zijn ongeluk ging mij wezenlijk na. Ik moest daarbij de verschooning bewonderen, waarmede hij van zijne stellig niet geheel schuldelooze vrouw sprak. Hij beschuldigde zichzelf veel meer dan haar en zag in zijn ongeluk enkel de regtvaardige straf des hemels voor zijn zondig doen. Op eens ging de deur open en de vrouw trad weder binnen. Blijkbaar diep aangedaan trad zij op den lijder toe en vatte met eene zekere plegtigheid zijne nog gezonde hand.

»Ik heb daar bij de deur alles gehoord,'' zeide zij op zachten toon. »Neen, ik verdien zoo veel toegefelijkheid niet, als gij tot hiertoe voor mij gehad hebt. Als hier een schuldig is, dan ben ik het alleen; maar gij zult niet langer over mij te klagen hebben. Ik wil voor u arbeiden, zooals gij het tot hiertoe voor mij hebt gedaan. Hou maar moed; — God zal ons helpen; maar vooral vergeef mij, dat ik u het leven zoo vaak zuur en bitter heb gemaakt. Van nu af zult ge geen reden meer hebben, om u over mij te beklagen en uwe liefde te verwenschen. Er zal zeker nog een tijd komen, dat gij haar zegenen zult.''

Wij hoorden beiden vreemd op, de arme man allermeest. Hij had nieuwe klagten en beschuldigingen verwacht, en vond zijne vrouw nu op eens zoo zacht, zoo onderworpen en toegevend, als nooit te voren. En zij hield woord ook. Van dien dag had bij haar eene volslagen verandering plaats. Zij paste den zieken man met zorg en liefde op. Daarbij vond zij nog altijd tijd om haar huiswerk te doen en het een en ander met de naald te verdienen, waarmede zij de kosten der huishouding bestreed. Op mijn aandrang kreeg de verminkte ook van het bestuur der fabriek eene niet onaanzienlijke som, bij wijze van schadevergoeding uitbetaald. Met dit geld zette zij eene kleine winkelnering op, waarmee het langzamerhand vrij goed ging. Op eenmaal ontwikkelde de vrouw eene menigte goede eigenschappen, die tot hiertoe in haar gesluimerd hadden. De nood herschiep de verkwisteres in eene spaarzame huisvrouw, de ledigganger in eene degelijke huismoeder. Van den vroegen morgen tot den laten avond was zij onvermoeid in de weer. Dan eens zat zij met haar naaiwerk bij het bed van haar man, dan weer was zij bij de klanten in den kleinen winkel. Haar grootste vermaak was thans, hare kas te tellen, en naar uitgaan of uitspanning taalde zij niet.

Ook het ongeluk van den schrijnwerker bleek zoo groot niet te zijn, als het zich had laten aanzien. De gebroken vingers genazen zonder verkromming of verkorting; alleen zijn wijsvinger bleef verminkt, maar hij kon toch de hand bewegen en na eenige weken beproefde hij zelfs, er de schaaf weer mede te hanteren. 't Was een wat blijde dag voor hem en voor [illegible] hij mij met dit nieuws verraste. Ook [illegible] het beschadigde deel werd allengs [illegible] en vond weldra weder werk als [illegible]. In dit nieuwe vak oefende hij zich met [illegible] ijver, zoodat hij er weldra meester in kreeg. Zijne verdienste regelde zich naar [illegible] en onvermoeide

Getrouwd:

D. MAARSCHALK
met
M. M. G. GROENEWALD,
Weduwe van *F. D. J. van der Pant.*

BUITENZORG, 4 *April* 1857. (968)

Bevallen van eenen ZOON, *J. E. Räcke*, geb. *Niepce.*

MEESTER CORNELIS, 25 *Maart* 1857. (976)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. Bédier de Prairie*, geb. *E. Chaulan.*

CHERIBON, *den* 29 *Maart* 1857. (960)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON *G. C. F. J. van Hulstijn*, geb. *van Chastelet.*

SAMARANG, 1 *April* 1857. (993)

Op den 25 Maart 1857, overleden ter reede van Samarang, onze geliefde oudste Zoontjes *Johan Christiaan* en *Henri August Theodoor.*

(950) J. C. FRAISSINET.
W. J. H. L. FRAISSINET, geb. *Haucke.*

Eenige kennisgeving.

Hout-Vendutie

op het **Heemraden Plein**,

Op Donderdag den 9 April 1857,

van een groote partij **JATTIEHOUTEN BALKEN** en Chinesche **DOODKISTPLANKEN.**

(941) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie

Op Donderdag den 9 April 1857,

uithoofde van vertrek naar Nederland, ten huize van den kapitein **C. B. T. Wiggers van Kerchem**, te Weltevreden (Kerkzijde), door *Gebr. Roselje & Co.*,

van eenen zeer netten en wel geconserveerden inboedel. (957)

Publieke Veiling

van het restant Japansche Faktuur 1856.

Op Vrijdag den 10den April e. k.

zal, voor het commissiehuis van de ondergeteekenden, een begin worden gemaakt tot opruiming der restanten van gemelden faktuur, bestaande hoofdzakelijk uit

ZIJDEN STOFFEN, LAKWERK, PORCELEIN, BRONZEN, enz., breedvoerig vermeld in dit blad van 14 en 18 Maart jl., No. 21 en 22, door de heeren *Pereira & Co.*

Op gemelden dag zal worden geveild het Porcelein, bestaande uit doz. koppen en schotels in kistjes, stellen borden, schalen, bloempotten, vazen, enz., voorts schotels, lederen en stroo doozen, een en ander bij kleine kavelingen.

Alles zal worden verkocht **A TOUT PRIX.**

De Veiling van Zijden Stoffen en Lakwerken zal spoedig volgen.

De goederen zullen 2 dagen vóór de Veiling te bezigtigen zijn.

(973) GEBR. ROSELJE & Co.

Op de Vendutie van Vrijdag den 10 dezer zullen de ondergeteekenden mede verkoopen:

14 MARTAVANEN.

(987) GEBR. ROSELJE & Co.

Gebr. Roselje & Co.

zullen op hunne Vendutie van Vrijdag 10 dezer, voor rekening van belanghebbenden, à tout prix verkoopen:

een partijtje supérieure Fransche

PARFUMERIE en ZEEP.

(988)

Vendutie

Op Vrijdag den 10den April 1857,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer **Martens** op het Molenvliet, hoek van de Prinsenlaan; door *van Slooten, Morgan & Co.*,

van eenen netten en wel geconserveerden inboedel, bestaande uit Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Ledikanten, Banken, Stoelen, Tafels, alsmede van Wagens, Bendies, 2 spannen goed gedresseerde Wagenpaarden, Bendiepaarden, Tuigen, enz. (985)

Boekverkooping

in den avond van Dingsdag 14 April,

in het Lokaal **de Harmonie** te Batavia, door de ondergeteekenden:

van eene vrij belangrijke collectie Boekwerken, waaronder Valentin's Oud- en Nieuw Oost-Indie (fraai exemplaar), benevens anderen met betrekking tot Indie, het prachtwerk *Simoneau, Monument de l'Europe*, Woordenboeken, Romans, Klassieken, benevens eene collectie der nieuwste Opera-Partituren en Zang-Muzijk, de laatste afkomstig van den heer *S. Denis.*

De Catalogus wordt Zaturdag te voren met de *Java-Bode* verspreid en is inmiddels voor een ieder gratis te bekomen bij

(1001) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Op de Avond-Vendutie van 14 April zullen mede worden verkocht:

VIJFTIEN Exemplaren *Derfelden en Hindersteijn*,

Algemeene Kaart der O. I. Bezittingen met Verzamelingskaart, op linnen en rollen.

Onlangs beschadigd uit Europa aangebragt, benevens twee defecte Letterkasten.

(1002) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Vendutie

Op Dingsdag den 14 April 1857,

ten huize van de Ondergeteekende:

van eene partij meubelen, eene billard tafel met toebehooren, een' piano, eenige juweelen en een kapitaal huis alsmede ter opruiming eenige Toko goederen.

(947) Wed. H. M. DORT, geb. *van Gelder.*

TAGAL.

Vendutie

op Dingsdag den 14den April 1857,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den WelEd. heer **W. L. Brocx**, te Weltevreden, naast het Postbureau, door *Vaudel & Co.*,

van 8 span deugdzame paarden, een bendiepaard; een kinderrijpaard, een span extra fraaije zwarte battak paarden, wagentuigen, wagens, als: eenen milord, palanquin, reiswagen en een kinderwagen enz.; en deszelfs zeer goed onderhouden inboedel, bestaande in mahonie- en andere houtsoorten meubels, groote spiegels en schilderijen, slechts weinig gebruikte lampen, 7 ijzeren kinderledikanten, enz., enz., porceleinen tafel en theeserviesen, glas- en kristalwerk, diverse dispens- en keukengoederen, bloemen in potten, eene schommel, enz., enz.

Alles Zondag te voren voor een ieder te bezigtigen.

(1003)

Vendutie

Op Woensdag den 15den April 1857,

voor het woonhuis van wijlen den Chinees **Oeij Tongdjoen**, aan de Groote Rivier in de Chinesche Kamp, door *van Slooten, Morgan & Co.*,

van diverse Meubelen, bestaande uit Stoelen, Banken, Tafels, Kasten, Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, diverse Lijnwaden, Goud- en Zilverwerken, Diamanten en Brillanten, Glaswerken, Roode Verw, enz., enz. (981)

Op een nader te bepalen dag, tegen het einde van April,

zullen door de ondergeteekenden publiek worden verkocht, eene compleete

Engelsche Rijstpelmolen.

(995) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Toko Rijswijk.

Japansche Soija, Sakki, Agar-Agar, Bezems, Berlijnsch zilveren Stijgbeugels, Stangen, Trensen, Kinkettingen, Sporen, Kammen in foudraal, Tafelbellen, Bekers, Tandenstokers, Etuis, Kantoorlampen, Vischlepels, Messenkrukjes, Snuifdoozen, Lepels, Vorken en Theelepels, benevens lederen Longeer Singels met Opzetteugel en Staartriem, Kapuchons, Longeerteugels en Watertrensen.

(975) VAN GENT & Co.

Grandes Poupées Japonnaises,

Vanille, Robes Mousseline de couleur à Volants, Bagues pour enfants, assortiment de Bijouterie et Argenterie, étoffes de Laine Ecossaise, Poudre *Newbolt*, véritable Eau de *Bottot*, chez

(979) M. JANET.

Ontvangen

uit de fabriek van *Alexandre & Fils* te Parijs

1 Orgue à percussion

met 12 registers (zeer geschikt voor kerken), te bekomen bij

(965) GEBRs. BEIJNON.

De Ondergeteekenden ontpakten dezer dagen een faktuur

Engelsche Heeren- en Dames-Schoenen en Laarsjes,

in verschillende [illegible] netheid, gepaard met eene bijzonder soliede en smaakvolle bewerking, overtreft alle tot dusverre uit Londen in dat artikel gedane uitzendingen, zoodat zij vermeenen de algemeene aandacht daarop te moeten vestigen.

(955) VAN RIET & TER GOUW.

Ontvangen:

Kamferhouten Koffers

Bij

(989) S. D. BRANDON.

De Ondergeteekende maakt aan hare geëerde begunstigers bekend, dat zij heeft ontvangen:

Eene geheel nieuwe factuur toko goederen; zich voortdurend blijvende aanbevelen in ieders gunst en recommandatie.

(948) Wed. H. M. DORT, geb. *van Gelder.*

TAGAL, 1 *April* 1857.

---

werkzaamheid. Met der tijd keerde de vorige welstand ook terug. De vrouw hield het verdiende bijeen en vermeerderde de inkomsten der familie door hare vlijtige naald. De kleine winkel, dien zij ten tijde van hunnen nood had opgerigt, wierp ook nog al aardig wat op. Desniettemin liet zij zich niet weer tot hare vroegere uitgaven verleiden. Zij kleedde zich en hare kinderen eenvoudig en overeenkomstig haar stand. Met het geluk en het vermogen keerde ook de huiselijke tevredenheid terug.

Bij mijne latere bezoeken vond ik alles tot zijn voordeel veranderd. In de werkplaats hamerde de baas met zijne twee knechts, voor keuken en winkel zorgde de vlijtige huisvrouw. Ook aan vermaak en uitspanning ontbrak het beiden niet. Zij vonden die thans echter binnen hunne eigen vier muren, in den kring hunner gezonde en wel opgevoede kinderen.

Na nieuwjaar verlangde de dankbare man zijne rekening en hij deed die bij gedeelten af. Daar hij oordeelde, dat ik die te laag gesteld had, zond hij mij nog een schrijftafeltje aan huis, die een wezenlijk kunstwerk was en waarop ik hier thans de geschiedenis van zijn leven nederschrijf. Bij die gelegenheid zeide hij: „Het was toch goed, doctor, dat gij mij het leven gered hebt, en als u weer een verliefde onder handen komt, laat hem dan niet sterven. Mijne vrouw had gelijk. Thans is het uur gekomen, dat ik hare liefde zegen. Ze heeft mij honderdvoud vergolden, wat ik in het begin van ons huwelijk te lijden had."

V.

DE HYPOCHONDRIST.

Er is voor den arts en tevens voor zijne eigene bemerkingen geen moeijelijker te behandelen en lastiger patiënt denkbaar, dan een hypochondrist. Een uitstekend exemplaar van deze klasse had zich tot mij gewend. De man had eene bloeijende affaire, verdiende geld als water, was gelukkig getrouwd en vader van verscheiden gezonde en oppassende kinderen. Er ontbrak niets aan zijn volmaakt geluk, dan de kunst en de kracht, om dat te genieten. In plaats daarvan kwelde hij zich en anderen met allerlei zotte inbeeldingen en donkere phantasiën. Er was geen ziekte of kwaal, waaraan hij niet meende te lijden. Nu eens had hij het met den onderbuik, dan weer met het hoofd te doen. Een tijdlang hield hij zich in allen ernst voor een candidaat van de longtering, alhoewel zijne borstkas zoo breed en sterk als die van een Kappo of Crosso was. Slechts met moeite kon ik hem van dezen angst bevrijden. Kort daarna rigtte hij zijne opmerkzaamheid op een ander orgaan van zijn ligchaam. Zoodra hij van de groote rol hoorde, welke in den jongsten tijd de hartziekten spelen, scheen hij niet minder dan een ander te willen wezen en zeide, er ook aan te laboreren. Meermalen moest ik hem op zijn verlangen naauwkeurig met de hoorbuis onderzoeken. Ik vond hem vaak zichzelf de pols voelende en met het oog op zijn horologie de slagen tellende. Toen ik hem bepaald verklaarde, dat zijn hart gezond was, en hem eens ernstig over zijne zelfkwelling onderhield, gaf hij mij mijn afscheid en wendde zich tot andere doctoren, tot ook deze hem in zijn gezigt uitlachten en hem aan zijn lot overlieten.

Zoo ging hij van den eenen doctor tot den anderen. Hij beproefde het met allen. Er was geen allopath, geen homoeopaath of hydropaath, dien hij niet raadpleegde. Altijd was ook de laatste doctor, die hem voor 't oogenblik onder zijne behandeling had, een god in zijne oogen en al de overigen gemeene kwakzalvers en stommerikken. Het duurde nogtans niet lang, of de god werd op zijne beurt weder een ellendige kruk. Een zomer lang had hij zijn heil bij de hydropathie gezocht; hij leefde als een visch in het water. Toen zag ik hem, daar ik zijne familie voortdurend bleef behandelen. Ik vond hem in de badkuip zitten. Zijne kamer droop van water. Mij ziende, was hij met een wip uit het bad. Een lang wit laken bedekte hem

[illegible] hoofd tot de voeten, en in dit niet zeer gra[illegible] ontving hij mij.

»[illegible],« riep hij mij triomferend toe, »nu kunt gij met [illegible] oogen zien, hoe het mij gaat. Sinds ik de water[illegible] volg, ben ik van alle kwalen bevrijd. Doctor, [illegible] raad, laat de apothecars hun ellendig tuig [illegible]ken en word hydropaath. Water, water, [illegible] groote ding. Sinds ik mij alleen daaraan houd[illegible] weer zoo gezond als een visch. Mijn hartskwa[illegible], en wat ik mij frisch en sterk voel! Kijk [illegible] spieren eens; zijn ze niet als van ijzer en [illegible]

Dit zeggende, na[illegible] reeds beschreven costuum eene schilder[illegible]ing, ongeveer als de borghesische zwaardve[illegible] en liet de aderen van zijn arm opzwellen.

»En mijne longen," voeg[illegible] met trotschheid bij; »hoor eens, wat klank!"

Tot bevestiging zijner woord[illegible] hij met gebalde vuist op de bovenribben, zood[illegible]kas dreunde. Ik feliciteerde hem van gansche[illegible] dat gelukkig gevolg van de waterkuur en [illegible] Zoo gaauw kwam ik er echter niet af. Hij was [illegible]ostel van de nieuwe methode geworden en wilde [illegible] daar volstrekt toe bekeeren.

»Doe maar geen verkoudheid op," verma[illegible]de ik hem met een bezorgd oog op zijn luchtig pak.

»Ik een verkoudheid opdoen?" riep hij op versmadenden toon. »Sinds ik de waterkuur gebruik, weet ik niet meer wat verkoudheid is. Ik kan uren lang in den togt staan, zonder dat het mij iets let. Mijn ligchaam is als staal gehard. Bij dertig graad kou zou ik nog niet kleumsch worden. Dat alles heb ik aan het water te danken. Doctor, gij moet hydropaath worden. Ge zult zien, dat ge dan geen enkelen patient meer verliest."

Aan dit eene proefje had ik echter reeds genoeg en ik stapte op. Veertien dagen later werd ik tot mijne groote verbazing weder bij den patient ontboden. Hij had zich met zijn baden eene zware verkoudheid op den hals gehaald en lag op dit oogenblik in eene hevige rheumatische koorts. Gelijk de meeste hypochondristen, had hij 't gebruik van zijn gezond verstand teruggekregen op 't oogenblik, dat een werkelijk lijden het ingebeelde bij hem verdrong. Geduldig onderwierp hij zich aan mijne behandeling; hij nam het hem voorgeschreven drankje met alle stiptheid in en zijn oud vertrouwen op de doctoren in het algemeen en vooral op mij scheen terug te keeren. Op mijn raad gaf hij de waterkuur weder op, de badkuip ens. werd naar den zolder gebragt en de waterbibliotheek, die hij zich aangeschaft had, kwam in een hoek en was weldra vergeten.

Dat duurde intusschen slechts korten tijd. Toen de rheumatische koorts geweken was, keerden zijne [illegible] phantasien, die hem een tijdlang met rust hadden gelaten, met verhoogde kracht terug. [illegible] was het de maag, waarop zijne inbeelding zich [illegible] rigtte. Aanvankelijk klaagde hij [illegible] slechte spijsvertering, alhoewel hij als een dijkgraver at, en later kwam hij tot de overtuiging, dat hij al geruimen tijd een kankerachtig gezwel in zijne ingewanden herbergde. Daar ik hem reeds genoegzaam kende, gaf ik mij niet eens veel moeite, om hem van dat denkbeeld af te brengen, wat trouwens ook stellig verloren moeite zou zijn geweest.

Toen hij bij mij dus hulp noch troost vond, wendde hij zich tot een bekenden homoeopaath, die dan ook het geluk had, den patient, wien niets haperde, met behulp van eenige pilletjes weder volmaakt te herstellen. Dit geval maakte een verbazend groot opzien en werd door alle aanhangers der homoeopathie als een wonder uitgebazuind. De genezene liet eene dankzegging in de courant plaatsen, al de organen der [illegible] wetenschap weidden wijd en breed over de [illegible] kuur uit en mijn patient werd een even [illegible] vechter van de homoeopathie, als hij [illegible] gezworen watervriend was geweest.

(Wordt vervolgd.)

BATAVIA.

Als een vervolg op het medegedeelde in ons nommer van 25 Maart jl., nopens de gebeurtenissen te Serawak en de zending derwaarts van Z. M. stoomschip *Admiraal van Kingsbergen*, kan hier nog het volgende worden vermeld.

Wegens zwaren wind en hooge zeeën, waardoor het stoomschip tot twee malen toe in de Sambas-rivier de wijk had moeten nemen, had de *Admiraal van Kingsbergen* 8 dagen reis van Pontianak naar Serawak.

Aldaar aangekomen, vond men de rust hersteld, zijnde het aan sir *J. Brooke* gelukt, de Maleijers en Dajaks op te roepen en onder de wapenen te brengen, en met hunne hulp de oproerige Chinezen te verdrijven.

Hoezeer dus van de aangebodene hulp geen dadelijk gebruik behoefde te worden gemaakt, heeft sir *J. Brooke* schriftelijk en mondeling zijne innige dankbaarheid daarvoor betuigd.

De *Admiraal van Kingsbergen* keerde derhalve, na slechts 2 dagen te Serawak te hebben vertoefd, naar Pontianak terug, waar die bodem den 12sten Maart arriveerde.

Het bleek weldra, dat de geheele, in opstand gekomene kongsi San-tian-kie, ruim 2000 koppen sterk, door dajaks van Serawak hevig vervolgd, op het grondgebied van Sambas de wijk had genomen, waar zij van het Nederlandsch bestuur lijfsgenade afsmeekte; zulks is aan die lieden verleend, nadat zij de door hen medegenomen wapenen afgegeven, en verder onder eede beloofd hadden, zich als rustige onderdanen te zullen gedragen.

Men wil dat ruim 500 hunner in de gevechten tegen de Dajaks zijn gesneuveld.

Z. M. stoomschip *Merapi*, dat van Batavia gezonden was om, zoo noodig, mede te werken tot bescherming der Britsche onderdanen te Serawak, is mede herwaarts terug gekeerd.

Cheribon. Op Zaturdag den 21sten Maart jl., des avonds ten 7 ure, zijn alhier aangeland drie sloepen met den gezagvoerder, genaamd *Allan Bolton*, en de geheele bemanning, bestaande uit 22 personen van het op de hoogte der Karimata passage verongelukte Engelsche schip *Gipsy*.

Dit vaartuig, beladen met rijst, kaneel en huiden, verliet op den 14den Maart jl., Batavia, bestemd naar Singapore. Op den 16den daaraanvolgende nabij de oostelijkste van de groep eilanden, genaamd Schaarvogel, stiet het op eene blinde klip, waardoor het onmiddelijk in zinkenden staat verkeerde. De bemanning had slechts den tijd zich in de booten te redden, met medeneming van een weinig scheepsbeschuit, wijn en slecht water, waarmede zij zich gedurende 6 dagen hebben moeten behelpen.

Bij hunne aankomst alhier zijn zij in de gouvernements herberg opgenomen, alwaar, tot op hun vertrek naar Batavia, in hunne eerste behoefte is voorzien.

Tagal. Eene Inlandsche vrouw uit de dessa Pesaijangan, district Doekoewringin, is bevallen van drie kinderen van de vrouwelijke kunne.

Het eerste kind kwam op den 26sten en de twee andere kinderen den 28sten Maart jl. ter wereld.

De moeder en hare drielingen bevonden zich op 1 April nog in welstand.

Menado. In de eerste dagen van Januarij en gedureude de maand Februarij jl, hebben in de Minahassa aanhoudend zware wind en hevige stormbuijen uit het westen gewoed, vergezeld van onweder en stortregens. Verscheidene huizen en een aantal boomen zijn omver geworpen, terwijl aan bruggen en wegen veel schade is toegebragt.

Te Belang vond een man den dood bij het instorten zijner woning; de onstuimige zee rigtte langs de stranden groote vernieling aan; een Sangirsche praauw, bemand met 20 personen, werd door storm overvallen en op de kust verbrijzeld. De opvarenden zijn echter gered.

Den 22sten Januarij, des morgens ten 8 ure, en den 6den Februarij des avonds omstreeks 9 ure, deden zich eenige schokken van aardbeving gevoelen.

De stortregens en hevige winden waren zeer nadeelig voor de koffij- en miloe-aanplantingen. Eene menigte jonge koffij-boomen werd omver gerukt, terwijl bloesems vielen af en eene groote hoeveelheid rijpende miloe sloeg ter neder.

Ofschoon de Soloksche zeeroovers, gewoonlijk in de maanden December en Januarij, de kusten dezer residentie bezoeken, hebben zij zich tot nu toe niet vertoond. De oorzaak daarvan is vermoedelijk gelegen in het onstuimige weder.

Door eenige van het eiland Solok ontvlugte inlanders is het berigt gebragt, dat de alhier in het afgeloopen jaar plaats gehad hebbende vernieling der roovermagt van Sie-Taup op Solok groote sensatie heeft verwekt; dat genoemde rooverhoofdman aldaar terug gekeerd en voornemens was zich te komen wreken over de geledene nederlaag; doch dat hij er nog niet in had kunnen slagen, eene nieuwe magt te verzamelen, uithoofde van de bestaande vrees om hem herwaarts te volgen.

Volgens mededeeling van diezelfde personen, zou, in den aanvang van dit jaar, een veertigtal rooverspraauwen van Solok zijn in zee gestoken, en was het vertrek van anderen door de hevige winden en hooge zee verhinderd.

Amboina. Het weder heeft zich van af 16 December 1856 tot 15 Januarij 1857 gekenmerkt door eene drukkende hitte, van tijd tot tijd afgewisseld door wind en regenvlagen, en sedert dien tijd was het weder, met uitzondering van slechts enkele dagen, aanhoudend droog geweest.

De gezondheidstoestand was zeer gunstig.

Op den 8sten Februarij jl. werd van den assistent-resident van Hita en Larieke berigt ontvangen van het aanwezen om den noord van Ceram van eenige rooverspraauwen, welke den orang-kaja van Passanea (Ceram, onder Wahaaij) met vrouw en kinderen en een twintigtal zijner volgelingen bij Poeloe-Toedjoe geroofd en twee inlanders van Nunialij vermoord, benevens een drietal personen medegenomen zouden hebben.

Onmiddelijk hierop is Z. M. stoomschip Etna weggestoomd, koerstellende om de oost, langs de zuidkust van Ceram, en vervolgens door straat Keffing, om zoo doende te trachten, die zeeschuimers te ontmoeten en hun den pas af te snijden.

Twee dagen later werd van den civielen gezaghebber van Wahaaij het berigt ontvangen, dat op den 30sten Januarij jl. door hem de tijding was ontvangen van het aanwezen, in eene in de nabijheid van Sleeman zich bevindende baai, Salak genaamd, van drie groote en drie kleine rooverspraauwen, welke veertien personen hebben geroofd, waaronder de eervol ontslagen orang-kaja van *Sleeman* en twee vrouwen.

Op het vernemen dezer tijding, heeft genoemde gezaghebber onmiddelijk eene gewapende praauw, bemand met twaalf koppen, uitgezonden om de roovers van nabij te verkennen, ten einde vervolgens, nadat de praauw, zooveel mogelijk bedekt, was terug getrokken, gezamentlijk met eene kleine flotille, bemand met nagenoeg 100 koppen, naar de zeeschuimers te gaan.

Toen de gewapende praauw echter ter hoogte van de zich op eene halve mijl van Wahaaij bevindende landtong, Heilwal genaamd, de zes aldaar ten anker liggende en niets kwaads vermoedende rooversvaartuigen ontdekte, begon dezelve, in strijd met de door den civielen gezaghebber gegevene bevelen, te vuren, waardoor de roovers, verontrust wordende, hunne ankers kapten en al varende zich zeewaarts spoedden, zoodat hunne snelzeilende praauwen, begunstigd door den westen wind, spoedig de flotille, die middelerwijl was opgezeild, vooruit waren.

Zij werden desniettemin volhardend nagejaagd, ten gevolge waarvan andermaal eene ontmoeting plaats had, waarbij een der gevangenen werd bevrijd, twee roovers zwaar verwond raakten en de anachoda, met name *Lilaboea*, eene lanssteek in de knie bekwam.

Van onze zijde werd een man door de roovers afgemaakt.

Op den 14den Februarij kwam Z. M. stoomschip Etna van den voormelden kruistogt te Amboina terug.

Volgens mededeeling van den commanderenden officier, heeft het genoemde stoomer niet mogen gelukken, een enkel rooversvaartuig te ontmoeten, doch bij zijnen togt door straat Keffing waren verscheidene regenten der in die omstreken gelegen negorijen aan boord geweest, met het berigt, dat acht menschen, uitmakende de bemanning eener praauw, op de reis van Goram naar Poeloe-Kisser, door drie rooversvaartuigen overvallen en weggevoerd zijn, alsmede dat de roovers op Poeloe-Pandjang, nabij Goram, met de bevolking aldaar slaags waren geweest, en bij die gelegenheid drie menschen hebben gevangen genomen.

Op de verklaring dezer hoofden dat die rooversvaartuigen naar het eiland Maderang zouden zijn gestevend, heeft gemelde oorlogsbodem de reis derwaarts ondernomen, alwaar de commandant echter tot zijne teleurstelling zelfs geen spoor heeft gevonden, dat er menschen geweest waren.

Verder berigtte genoemde officier, dat de orang-kajas der negorijen, tusschen Koelibal en Waroe, hem hebben medegedeeld, dat een hunner met eenige praauwen de roovers had vervolgd, en dat het der bevolking van Waroe was gelukt, den eervol ontslagen orang-kaja van *Sleeman* uit de handen der roovers te bevrijden, welke orang-kaja, door de roovers in den waan te brengen, dat zij voor zijn persoon te Waroe 30 geweren zouden ontvangen, het middel zou hebben daargesteld tot zijne bevrijding.

Ook deelde de commandant van Z. M. stoomschip Etna mede, dat hij, te Wahaaij het berigt ontvangen hebbende, dat de roovers ongetwijfeld zich nog op Poeloe-Toedjoe ophielden, zich met zijnen onderhebbenden bodem nog derwaarts heeft gespoed, alwaar echter, na een naauwgezet onderzoek, geene roovers werden gevonden, zoodat hem niets overbleef dan de terugreis naar Amboina aan te nemen door straat Bonoa, op welken togt hij almede zijne moeite niet beloond heeft mogen zien, door een enkel rooversvaartuig te ontmoeten.

(*Jav. Cour.*).

NEDERLAND.

Den 22sten Jan. werd, op den Gelderschen Waard aan den Ouden Rijn onder Pannerden, door twee boerenzoons, zijnde broeders in de verte, een groote reebok gezien, vermoedelijk afkomstig uit de Kleefsche bosschen, waarop door een hunner dadelijk te paard jagt werd gemaakt. Daar de jager niet in het bezit van eenig vuurwapen was, dreef hij het wild in de rivier, waarin zich aan den kant nog wel ijs bevond, maar veel te zwak om hem of het hert te kunnen dragen. Dadelijk spoedde zich hierop de tweede broeder naar die plaats, vervolgde het hert tot in de rivier, welke in het midden geheel open lag. Daar vond alstoen de zonderlingste worstelstrijd plaats, die niet zonder gevaar was en zeer zeker kracht en moed vorderde. De broeder kwam hem met een aak ter hulp en vond hem boven op het hert zwemmende. Beiden bonden het dier niet zonder veel moeite de pooten, legden het later op eene kar en voerden het in triomf naar de boerderij, waar het thans door menigen nieuwsgierige wordt bewonderd, te meer

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 8 April 1857, No. 28.

daar het bijzonder schoon is en tot de grootste soort behoort.

—Te Nijmegen is door mejufvr. E. Reynen, lid van de Ned. Hervormde gemeente aldaar en onlangs overleden vermaakt aan de armen van de Ned. Herv. *f* 4000, der R. K. *f* 1000 en der Israëlieten *f* 1000; alles vrij van successie-regten.

Heusden, 13 Jan Als eene bijzonderheid is mede te deelen, dat alhier een ingezeten voor den ambtenaar van den burgelijken stand is verschenen, aangifte doende van de geboorte van zijn 27e kind, waarvan 15 uit het eerste en 12 uit het laatste huwelijk.

Leeuwarden, 3 Febr. Het is meermalen aangetoond, dat Friesland het land der schaatsenrijders is. Op dit oogenblik, nu alle vaarten en kanalen in ijsbanen zijn herschapen, wordt dit weder bewaarheid en ziet men tevens op vele plaatsen toebereidselen maken tot het houden van hardrijderijen op schaatsen om aanzienlijke prijzen. Om te doen uitkomen, dat het ijsvermaak thans in dit gewest, als ware het, boven alles gaat, vermelden wij voorts, dat eene te Dokkum bepaalde vergadering van het letterkundig genootschap *Calliope*, ter nagedachtenis van onzen volksdichter Tollens, en waarvan de opbrengst zal strekken ten voordeele van het fonds voor het op zijn graf te plaatsen gedenkteeken, wegens eene op den 5den dezer te houden hardrijderij, tot den 9den is uitgesteld. Dit feit karacteriseert den Fries geheel.

ENGELAND.

Londen, 10 Jan. Generaal Codrington heeft, na eene nieuwe nederlaag in de kiezersvergadering te Greenwich, ook nog te Woolwich het onderspit moeten delven, ten gevolge van zijn vasthouden aan het weren der stembus en aan de lijfstraffen bij het leger. Ook gaf hij geen genoegzamen waarborg, den verhoogden incometax onder alle omstandigheden te zullen bestrijden. De tegenstand daartegen breidt zich meer en meer uit in den lande, en te Leicester werd dienaangaande eene vergadering gehouden, onder voorzitterschap van den burgemeester. Ook te Cork, Bristol, Newcastle en in andere steden werden vergaderingen gehouden.

Gedurende de vreeselijke stormwinden van den 5, gingen te Deal alléén veertig ankers en kabels verloren. De bijzonderheden, met betrekking tot in nood verkeerd hebbende en gestrande schepen, zijn menigvuldig. Nabij Broadstairs viel een treffend tooneel voor, toen al de manschappen (21 in getal) van het amerikaansche schip *the Northern Belle* door de reddingbooten behouden aan wal waren gezet. Ook op andere plaatsen hebben eene menigte reddingbooten belangrijke diensten verrigt.

De kabels van den onderzeeschen electrieken telegraaf tusschen Ostende, Dover en Calais schijnen beschadigd of gebroken te zijn geworden door een schip van 700 tonnenlast, dat, van zijne ankers geslagen zijnde, een schooner aandeed en in vijf vademen water geraakte. Een anker, dat met veertig vademen kabel was uitgebragt, kon het schip niet houden, en de bark werd eensklaps met den kop in den wind naar South-Foreland gewend. Waarschijnlijk greep het anker omstreeks die plaats den telegraafkabel van Ostende naar Dover; doch de orkaan en het getij behielden de overhand en deden, gepaard aan de kracht van het schip, dat klein zeil maakte om in diep water te komen, den kabel, die gedurende eenigen tijd strak gebleven was, bezwijken. De bark vierde nu rond en werd door den wind met versnelde vaart gezweept, totdat zij op nieuw eensklaps door den kabel van den telegraaf tusschen Calais en Dover werd staande gehouden. Deze hield het vaartuig gedurende een uur terug, niettegenstaande wind en zeil. Voor de tweede maal losgebroken zijnde, joeg de storm het schip door het kanaal. De zee was veertien vademen diep op de plaats, waar de bark in de kabels der telegraafdraden geraakte, op ongeveer tien minuten afstand van de kust.

Zoo hevig was de storm jl. Dingsdag nacht, dat de stoomboot van Dover naar Calais 12 uren tot den overtogt besteedde, in plaats van 1½ of 2 uren, waarin hij ook zelfs met hevigen wind gedaan wordt.

— Volgens den londenschen correspondent van het blad *the Glasgow Workman*, drukt de *Times*, door dien tegenwoordig dagbladen van één penny verschijnen, ongeveer tien duizend exemplaren daags minder dan vroeger, en zouden de eigenaars de noodzakelijkheid van groote bezuinigingen hebben ingezien; zelfs sprak men van £ 2000 's jaars. Of dit een maatregel ware in het wel begrepen belang van het genoemde blad, is te betwijfelen. Veeleer zou het wenschelijk zijn, dat het, in plaats van zich te laten overtreffen door de pennybladen, in levendige en belangwekkende beschouwingen der kwestien van den dag, het zijne redactie verbeterde en zijne telegrafische berigten versnelde. Eergisteren b. v. was de *Times* het eenige der vier voornaamste ochtenbladen in de City, dat den afloop der conferentiën te Parijs *niet* had in zijne tweede editie.

FRANKRIJK.

Parijs 8 Jan. Men verneemt nader dat, in de zitting der conferentie op eergisteren, waarin het protocol geteekend werd, de kwestie der ontruiming van het ottomanische grondgebied de meeste discussie heeft uitgelokt. Engeland verzette zich zoo krachtig als mogelijk was tegen Ruslands billijke eischen. Ten laatste genoodzaakt toe te geven en den termijn van 30 Maart aan te nemen, wilde lord Cowley in het protocol doen opnemen de woorden: *à moins de cas de force majeure*; doch deze beperkende bepaling was te zeer in strijd met het doel, dat Rusland zich voorstelde, dan dat zij kon worden aangenomen. Frankrijk, Pruissen en Sardinie ondersteunden Rusland. Het kwam echter niet tot een hoofdelijke omvraag; lord Cowley vereenigde zich ten slotte met de meening zijner collegaas en de zaak was geschikt.

In strijd met de besluiten dezer dagen door de parijsche conferentie genomen, heeft de keizer, naar men verneemt, aan Engeland onder de hand doen weten, dat hij er niets tegen heeft, dat de engelsche vloot zoo lang in de Zwarte Zee blijft, tot dat het perzisch-engelsche geschil uit den weg zal zijn geruimd. (?)

— Met betrekking tot Verger deelt een blad mede, dat hij, na wegens een schotschrift tegen den keizerlijken procureur te Melun door het *interdict* te zijn getroffen, in het stadje Serris den kansel besteeg en de verschrikkelijkste smaadredenen tegen de Onbevlekte Ontvangenis en zelfs tegen de christelijke godsdienst uitbraakte, waarna hij zijnen priesterlijken halskraag voor de oogen zijner hoorders verscheurde, er bijvoegende, dat hij een stand verliet, waartoe hij tot dus verre had behoord.

— Ook de *Ami de la religion* bevestigt thans, dat Verger, bij het vermoorden van den aartsbisschop Sibour, uitriep: »Weg met de godin!" Het blad meldt tevens, dat de moordenaar later op de mairie van het 12e arrondissement zeide: »Niet den persoon des aartsbisschops heb ik willen treffen, maar in zijn persoon wilde ik aan het dogma der Onbevlekte ontvangenis den doodsteek geven."

— Volgens een telegrafisch berigt is graaf de Morny, gisteren te Petersburg met princes Trubetzkoy in den echt getreden. Hij heeft, naar men zegt, aan zijne gemalin een bruidsgeschenk van twee millioen in diamanten gegeven. Rothschild zegt van den voorzitter van het Wetgevend Ligchaam: »Hij is na mij de rijkste man in Frankrijk."

Parijs, 8 Febr. Men spreekt hier van den ophanden zijnden terugkeer van den maarschalk Randon en van diens vervanging als gouverneur-generaal van Algerie.

— De keizer heeft gisteren den Amerikaanschen ingenieur Kelley ten gehoore ontvangen. die Z. M. een ontwerp heeft overgelegd voor de doorgraving van de landengte van Panama en het aanleggen van een kanaal zonder sluizen. De keizer heeft zich zeer voldaan betoond over het ontwerp en zijne bereidvaardigheid te kennen gegeven, om met de Vereenigde Staten en Engeland in de kosten te deelen, die aan een voorloopig onderzoek verbonden zijn.

— De *Moniteur* deelt een algemeen verslag mede van de criminele regtsbedeeling gedurende het jaar 1855. Daaruit blijkt, vergeleken bij 1854, eene vermindering van 13 pCt. op het aantal misdaden, die voor het hof van assises, en eene vermindering van 8 pCt. op de vergrijpen, die voor de correctionnele regtbanken gebragt zijn.

— De bevolking der hoofdstad bedroeg op 1 Januarij 1857 1,04346 zielen. Voor vijftig jaren bedroeg ze slechts 572,780 zielen, zoodat het aantal inwoners in eene halve eeuw meer dan verdubbeld is.

— Uit Lyon wordt gemeld, dat aldaar het gerucht verspreid is, dat de heer Sauzet, oud-president van de kamer van afgevaardigden onder de regering van Louis Philippe, zich in een klooster zal begeven. Sedert de reis van den heer Sauzet naar Rome, na de gebeurtenissen van 1848, zijn zijne godvruchtige gevoelens zeer versterkt geworden. Welligt zal men den man, wiens gesprekken, om hunnen onuitputtelijken geest, vroeger elken toehoorder boeiden, in het kleed van een Franciscaner monnik nu eenmaal ontmoeten.

DUITSCHLAND.

Berlijn, 13 Jan. In de zitting van het huis der afgevaardigden op gisteren, werd behandeld een adres van eenige muziekanten te Coblenz, daarbij verzoekende opheffing der strenge maatregelen, volgens welke het maken van dansmuziek in openbare huizen belet wordt. De adressanten beweren, dat zij daardoor tot den bedelstaf worden gebragt. De commissie stelde voor, op dit adres over te gaan tot de orde van den dag. De afgevaardigde Reichensperger verdedigde echter de petitie. »De politie heeft nog te veel magt," zeide hij; »hier is sprake van een gebied, waarop andere magten moeten werken, en wel bezielde, geen mechanische: de geestelijkheid, het gezin, de heeren en meesters der dienstboden, opdat veroorloofde uitspanningen niet tot ongeoorloofde ontaarden. Ik heb er niets tegen, dat de politie de danshuizen ten 11 of 12 ure sluite, want de bewoners der belendende perceelen hebben het regt te slapen; maar zulk een ingrijpen in het volksleven en het openbare leven, zoo als uit de verordening van het gemeentebestuur van Coblenz volgt, is een kwaad en voert juist tot het tegendeel van wat men wenscht. Hier is kwestie over uitspanningen, die voor het volkskarakter eene behoefte zijn; een ingrijpen der politie, zoo als die aan den Rijn geschiedt, is niets minder dan goed. De zaak is, als beginsel, van groot gewigt, en wij bevinden ons op eene hellende baan, want zulke aanrandingen der persoonlijke vrijheid vinden nog al voorstanders. De lagere klassen, zoo als men gewoon is zich uit te drukken, zijn niet meer dezelfde als voor veertig of vijftig jaar. Wanneer zij zien, dat in de voorname kringen naar welgevallen gedanst en gesprongen wordt, misschien zelfs in de hôtels van dezulken, die bedoelde verordening hebben geteekend (*hoort! hoort!*), wat zal dan daarvan het gevolg wezen? Als de lieden niet durven dansen, wat zullen zij dan doen? Den katechismus leeren? Ik weet het niet, maar zoo veel is zeker, dat zij door het niet-dansen niet beter zullen worden. De rijnsche bevolking is een vrolijke, lustige volksstam. Hoewel het verre van mij is de uitspattingen te verdedigen, wil ik toch dat het grondkarakter behouden blijve. De policie mag met hare trawanten hierin geen beletsel brengen. Reeds zoo dikwijls is hier over het behoud van historische toestanden gesproken, en derhalve geloof ik, dat de petitie aan de welwillende overweging der vergadering mag worden aanbevolen." (*Levendige toejuiching der linkerzijde.*) — De heer von Gerlach zeide, dat de danshuizen wel degelijk onder de policie ressorteren, daar zij met de huizen van ontucht in eene kategorie zijn opgegeven. Door den minister van binnenlandsche zaken werd het advies der commissie ondersteund. — De heer von Patow zeide het volgende: »Bedenkt wel, mijne heeren! welk een indruk het moet te weeg brengen, wanneer in de hoogere standen der maatschappij, bij soirées, concerten en schouwburgen, en hoe al die vermakelijkheden ook mogen heeten, bal op bal zich voegt, en bijna geene week zonder dansvermaak verloopt! Wilt gij dan met geweld de lagere klassen tegen de hoogere aanhitsen? (*Gemor ter regterzijde; bijval ter linkerzijde*). Wilt gij de storm op nieuw doen ontstaan, die slechts tijdelijk bezworen is?" Deze redenaar protesteerde ook krachtig tegen de gelijkstelling van dans met prostitutie. — De heer Hahn sprak vervolgens voor en graaf von Schwerin tegen de Coblenzer verordening. — De heer Harkort zeide: »Zoo lang nog ten hove en bij de ministers gedanst wordt, waarom dan die strengheid bij de lagere volksklasse? Men werpe slechts een blik op Engeland en zie hoe daar de puriteinsche sabbathviering de dronkenschap tot den hoogsten graad brengt. De mannen uit het volk zijn veel slechter achter de bierkruik of met de jeneverflesch, dan in de danszaal. Nog nooit heb ik gehoord, dat iemand in de danszaal het podagra heeft opgedaan." — Na het sluiten der beraadslagingen wordt het voorstel der commissie, over te gaan tot de orde van den dag, verworpen, en het voorstel Reichensperger, strekkende tot renvooi van het adres aan de regering om het in overweging te nemen, aangenomen. (De linkerzijde, de katholijken, het centrum en enkele leden der regterzijde stemden er voor; de groote meerderheid der regterzijde en de ministers stemden er tegen.)

DENEMARKEN.

Volgens berigten uit Kopenhagen aan den *Hamb. Corresp.*, zou de deensche regering, ook dan, wanneer de aanstaande conferentie der bij den Sondtol betrokken staten tot geen eindresultaat mogt leiden, met 1 April a. s. dien tol opheffen, en de onderhandelingen met die staten, welke nog hunne toestemming niet gegeven hebben, later voortzetten. Den 8 Jan. is, naar men verneemt, in genoemde stad eene vergadering der Sondtolconferentie gehouden, waarin een besluit is genomen tot opheffing van den Sondtol met de aanstaande opening der scheepvaart. Alle betrokken staten hebben het regt van Denemarken op schadeloosstelling door kapitaal erkend, zoodat de nog te voeren onderhandelingen zullen betreffen de vraag, of de reeds vastgestelde afkoopsom in cens, dan wel bij termijnen zal worden betaald.

De deensche regering heeft al de bij den Sondtol betrokken staten opgeroepen tot eene op 15 Febr. e. k. te Kopenhagen te houden conferentie, om er door hunne gevolmagtigden het protocol der sluiting van de onderhandelingen te doen teekenen. Engeland betaalt, voor zijn deel in de afkoopsom, ruim 16 millioen gulden (holl.); Rusland even veel; Pruissen 6 millioen; Zweden en Noorwegen 3½ millioen; Frankrijk 2 millioen enz. enz.

ZWITSERLAND.

De proclamatie van den bondsraad tot het leger, waarin te kennen gegeven wordt, dat de troepen thans weer in den schoot hunner familien kunnen terugkeeren, is thans bekend. Daarin wordt onder anderen gezegd, dat thans geene vijandige maatregelen jegens het vaderland meer te vreezen zijn, en dat men te meer rekenen mag op de vervulling der aan de regering gedane belofte, daar het ook in het belang der mogendheden zelven is, dat de vrede van Europa niet verstoord worde.

— Men verzekert thans van goeder hand, dat de definitieve regeling der zaak van Neufchâtel nog niet zoo ver gevorderd is, als men zich meende te mogen vleijen. De twee punten, welke het meest bezwaar opleverden, moeten zijn het herstel der bourgeoisie, hetwelk de Bondsraad volstrektelijk weigert en de waarborgen, die Pruissen verlangt voor de Neufchâteller royalisten, na hunne terugkomst in Zwitserland. Wat dit laatste punt betreft, verklaart de Zwitsersche regering teregt, dat de royalisten, zoo zij niet zamenspannen, al de waarborgen zullen genieten, welke de staatsregeling van Neuchâtel aan al de burgers verzekert.

— Men houdt het voor uitgemaakt, dat de Heer Barman te Parijs als Zwitsersch gezant zal vervangen worden door Dr. Kern. Eerstgenoemde zal naar Londen verplaatst worden, waar tot dusver geen Zwitsersch gezant is geweest.

RUSLAND.

De keizer heeft een volledig plan tot versterking van Petersburg goedgekeurd. De daartoe betrekkelijke werkzaamheden zullen in het aanstaande voorjaar een aanvang nemen. Bovendien zal een plan worden ontworpen tot den aanleg van vestingwerken voor de golf van Bothnie en de Bug- en Dnieper-mondingen.

Bij herhaling wordt verzekerd, dat de keizer over eenige maanden eene reis naar het buitenland zal ondernemen, en men voegt er bij, dat hij te Berlijn verscheidene gekroonde hoofden zal ontmoeten, wier bijeenkomst ten doel zal hebben, de vriendschapsbetrekkingen met Rusland inniger te maken, die niettegenstaande de jongste vijandige houding van het vasteland tegen dien Staat hebben kunnen tot stand komen.

JAPAN.

De Amerikaansche bladen deelen berigten mede uit Japan, waarin gezegd wordt, dat eene algemeene vergadering van groot dignitarissen van het rijk besloten had, aan geen vreemdeling toe te staan het binnenland te bezoeken. Dus zijn de pogingen van de Engelschen, Russen en Amerikanen, om den handel met dat land te openen, zonder vrucht gebleven. De Japannezen voorzien alleenlijk de schepen van het noodige en ontvangen alleen gouden en zilveren munt in betaling. De Hollanders daarentegen, zoo melden die bladen, staan in hooge gunst en genieten het monopolie van den buitenlandschen handel. De Japannezen maken snelle vorderingen in de kennis van de zeevaart en zij hebben eene som van twee en een half millioen dollars aangewezen, om eene vloot van oorlogschepen te bekomen, volgens het Europesche stelsel, welke gecommandeerd zal worden door Hollandsche zee officieren. Vier der schepen zullen schroef-stoombooten zijn.

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum		Vlag.		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Agenten.
April.	4	Engelsch	stooms	Staunch.	kapt. L. Wildman	Plymouth	22 Sept	
»	—	Nederl Indisch	»	Palembang	Roseboom	Soerabaya	1 April	W. Cores de Vries.
»	5	Z. M.	»	Merapi	kapt. luit t/z J J. W. Meerteren	Pontianak	2 »	
»	—	Nederl Indisch	bark	Alman-oor	Said bin Djen	Pamanoekan	2 »	D N. Buijs en co
»	—	» »	schoen	Lim Srie Bientang	Tjio Tjianseng	Muntok	26 Maart	Gezagvoerder.
»	6	Amer.	schip	Witch	J. Hultman	Samarang	1 April	Paine, Stricker en co
»	7	Nederl Indisch	stooms	Langan Lamongan	T. Deighton	»	5 »	Levert en co
»	—	» »	»	Koningin der Nederlanden.	J. Prins	»	5 »	Maclaine, Watson en co.
»	—	» »	schoen	Harriet		Rembang		Adam en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	5	Zweed	brik	Ernst	G. Brunsted	Zweden,
»	—	Nederlandsch.	bark	Wilhelmina Chatharina	de Groot Stifry	Nederland.
»	—	»	schip	Admiraal van Kinsbergen	Bouman	China
»	—	Nederl Indisch	bark	Naga Laut	Wentholt	Samarang
»	—	Zweed.	brik	Emma	Th Noidwall	Stokholm via Soerabaya
»	—	Brem,	schoen.	Archimedes	C. Hilgerloh	Singapore.
»	6	Nederlandsch.	bark	Margaretha Johanna	J. B. Ruloffs	Nederland.
»	—	»	»	Economist	Olivier.	Amsterdam.
»		»	»	Adriana Petronella	A. A. Brocx	Nederland.
»	7	Ned Ind.	brik	Tartar	Tan Ingok	Pecalongan.
»	—	Nederlandsch.	schip	Europa	H. Poort	Rotterdam.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvaerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Kosmopoliet	Bonten	Nederland	B. Kopersmit en co.
»	bark	Jan Hendrik	de Jong		»
»	schip	Tonia	Zeeman	China	»
»	schoen.	Mariane *	R. S Tjebbes		Van der Burg, Vriesendorp en co
»	schip	Stad Utrecht *	F. P. J Jaski		»
»	bark	Constance *	H. G Borcherts		»
»	schip	Louisa Jacoba Johanna *	Drayer	Hongkong	G. Suermondt en co.
»	»	Jonkh. Mr v d. Wall van Puttershoek *	K. F. Lammerts		»
»	bark	Willem Daniel *.	P. de Meester.	Amsterdam	Paine, Stricker en co.
»	schip	Rotterdam*	P. Vis.	Rotterdam	Reynst en Vinju
»	bark	Zeenimph *	Witsen Elias	Amsterdam	Haeger en Schuurman.
Nederl. Indisch	bark	Marianne Antoinette *	Lebert	Samarang.	Kopersmit en co.
» »	»	Ellen *.	Winter	»	»
» »	»	Lachmadie *	Said Alhasnie	Cheribon	B. 4. Jacobs.
» »	»	Anis Balgair vroeg: Eng. bark Blair	Sech bin Soenkar	Soerabaya.	»
» »	schoen.	Bintang Tiga *	Tjia Isoeij	Cher. Tagal en Pecalongan.	»
» »	brik	Gatmier *	Sech Baoezier		»
» »	bark	Al Adanie *	Hadjie Hassan	Soerabaija. en Banjermass.	D N. Buys en co.
» »	»	Magmoen *	Said Kassen	Banjermassing	»
» »	brik	Salim*	Sech Badjardana		»
» »	bark	Almansoor *	Said Alie bin Djen.		»
Engelsch	schip	Loch Lomond *	W. Rowley.	Singapore	Maclaine, Watson en co.
»	»	William *	Milton	China	»
»	bark	Eblana *	D. Gillan		Hunter, Hunghton en co.
»	schip	Algerine *	Kelly		»
»	bark	John Dugdale *	Williams		Paine, Stricker en co.
Brem.	schip	Thor *	T E. Wetsman		Metzendorff, Wilmans en co.
»	bark	New-York *	T. Wretman	Nederland	»
Amerikaansch.	»	Lowell *	J Knowles.	Boston	Maclaine, Watson en co.
»	schip	Witch *	J. Hultman		Paine Stricker en co.
Brem.	bark	Clemens *	A. F. Hunterman.		C. Bahre en G. Kinder

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	21	Hamb.	bark Louisa en Leonida.	F. N. Schmidt	Batavia.
»	—	N. I.	» Alnoer	Sech Said	Soerabaya.
April	1	»	schoener Tiotaliem	Sech Drahim	Sumanap.
»	2	»	stooms. Langen Lamongan	T. Deighton	Batavia.

Vertrokken schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	26	N. I.	schoen. Bientang Batawie	Oey Poetien	Soerabaya.
»	—	»	brik Riegil Hair	Sech Osman	»
»	28	»	bark Atiat [illegible]	[illegible]	»
»	—	»	» Ellen	J. Winter	Batavia.
»	—	»	» Emilie	J. B. Perry	China.
April	1	»	st. Koningin der Nederland.	J. Prins	Batavia.
»	2	Amerk.	bark Witch	Hultman	»
»	—	Ned.	» Elisabeth	H Kramer	China.
»	—	»	schip [illegible]	W. Zeelt	»

In lading liggende schepen te Samarang,

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl Indisch	bark	Bientang Anam	S. van Hulstyn	Rembang	Gezagvoerder.
Oldenburgsch	schip	Armin	A. Rosenthal	Cowes	C. Damnitz en co.
Nederl. Indisch	schoen.	Kiem Tjiat Tjiang	Njo Ing Ang	Riouw	Gezagvoerder.
» »	bark	Sara Eleonora	D. Schuimer	Batavia	Dorrepaal en co.
Siam	brik	Kiem Po Hoat	Ooi Kiong		Gezagvoerder.
Fransch	schip	La Nantaisa	H. Hervaux	Soerabaya	Dorrepaal en co.
Nederl. Indisch	brik	Berkat	Hadjie Amin	Kottee	Gezagvoerder.
Siams.	»	Kiem Hing Tjiang	Liem Tjay		»
Bremm.	bark	Salon	J. Gardes		C. Damnitz en co.
Nederl Indisch	schoen.	Bliendjoe Srie Boelan	Tan Hiam Tjong		Gezagvoerder.
» »	bark	So-oot Ban	Sech Banzeer		»
Nederlandsch	»	Vrye Handel	J. L. Slinder	China	Wermuth en co.
Nederl. Indisch	»	Alosmanie	Sech Baliasoan	Singapore	Gezagvoerder.
» »	»	Al Rachmanie	Hadjie Rassim	Banjarmassing	»
Nederlandsch	»	Paul Johan	D Halsinga	Nederland	Dorrepaal en co.
Nederl Indisch	»	Alnoer	Sech Said	Batavia	Gezagvoerder.
Hamburgsch	brik	Louisa en Leoniede	P. N. Schmidt		Wermuth en co.
Nederl Indisch	schoen.	Louisa	Liem Boengiok		Gezagvoerder.
» »	»	Totaliem	Sech Satrie		»
» »	»	Langen Lamongan	T. Deighton		Mac Neill en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart.	27	Ned.	bark Twee Jeannes	J. W. Noordziek	Batavia.
»	28	»	» Jacoba Cornelia	F. Roosenboom.	Hongkong.
»	—	N. I.	brik Regil Fair	Sech Osman	Samarang
»	—	»	schoen Bintang Batawie	Oey Poentin	Batavia.
»	29	»	» Bintang Baroe	Said Hoessin	Samarang.
»	30	»	stoom. Palembang	H J. Roseboom	Batavia.
»	—	»	brik [illegible]	Said Honiman	Banjermass.
»	—	Ned.	schip Gertrude	[illegible] M. Sobels	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Maart.	28	N. I.	Ana Serie	Sech Bakrera.	Sumbawa,
»	—	»	kotter Krabbe	Mardam	Pasoeroean.
»	—	»	» Little Tot	Katjoong	»
»	—	Ned.	bark Drie Vrienden	L. P Andersson	Nederland.
»	—	N I	» El Machlaar	Said Almashate.	Batavia.
»	—	Ned.	» Factorij	J. Jansen	Nederland.

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch.	Euterpe	Kuipers	Nederland	Fraser Eaton en co
»	Vriendentrouw	Greveling	»	Schimmelpenninck en co.
Nederl Indisch	Catharina	J Scharff	Moluccos.	Gezagvoerder.
Nederlandsch.	Cornelia.	Jaski.	Nederland	Fraser Eaton en co.
Nederl Indisch	Alnoir	Sech Said	Samarang.	Gezagvoerder.
» »	Machmoedie	Sech Mohm. Bahadear.	Amboina	»
Nederlandsch.	Yssel	Visser	Nederland	Schimmelpenninck en co.
»	Maria Agnes	H. C de Boer	Amsterdam	P. Kervel en co.
Nederl Indisch	Elmachlaar	Sech Bakir	Batavia	Gezagvoerder.
» »	Atiatoel Rachman	Sech Bafadol	Banka via Indramayoe	»
Nederlandsch.	Zuid Beveland	Boers	Nederland	van Eck & co.
»	Provincie Drenthe	Beckering	»	Schimmelpenninck & co.
»	Christiaan Huijgens	J. Muller	Amsterdam	Royl Cramer & co.
Nederl Indisch	Maas Dennek.	Hadjie Sahat	Grissé	Gezagvoerder.
» »	So-òdin.	S. O b Ab. Bagawie	Banjermassing	»

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 3 tot en met den 6 April 1857.

Met het N. I. stooms. *Palembang*, kapt. *H J Roseboom*, de heeren *Muller, de Stuers, van Leeuwen, Hirsch van Dijk, Bosscher, Hartingveld, Arnst en Echtgenoot, W. Cores de Vries, Thompson, Matsen, Cartat, van de Camp, Tevellentan, de Bruijn, Naijts, Smith, Mejufv. ten Sisthoff* en *Gude*, van *Soerabaija*

Met de Ned *Ind*. schoener *Lim Hienlie Srie Bientang*, kapt. *Tjia Tiangseng*, met 5 *Chinezen* en 2 *Inlanders*, van *Muntok*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 1 tot en met den 7 April 1857.

Met de Ned bark *Wilhelmina Catharina*, kapt *N W. O de Groot, Stiffrij* de heeren *W. Smieten* en *A. Balton*, naar *Nederland*.

Berigt aan Zeevarenden

Door tusschenkomst van den consul Harer Britsche Majesteit te Batavia, is van Zijne Excellentie den Gouverneur van Nieuw Zuid Walles het volgende berigt ontvangen:

De daarstelling van een' voorraad mondbehoeften op het eiland Boobij, ten gerieve van schipbreukelingen, is weder, tot algemeen narigt, door Zijne Excellentie den Gouverneur van Nieuw-Zuid-Walles gepubliceerd, benevens eenen staat van de hoeveelheid behoeften, door den luitenant ter zee *Chimmo* R. N. op den 17den Julij 1856 aldaar getroffen.

Zijne Excellentie maakt hierbij bekend, dat in het vervolg door de Enchantress weder eene hoeveelheid brood, water, spijzen en spiritualien tot bovengemeld doel naar Boobij eiland zal gezonden worden, en Zijne Excellentie noodigt verder alle kapiteins der schepen, die, na een goeden afloop straat Torres gepasseerd zijnde, Boobij eiland aandoen, ten ernstigste uit, van tijd tot tijd zulk eene hoeveelheid levensmiddelen bij den voorraad, die oorspronkelijk door kapitein *Blackwood* R. N. aldaar gedeponeerd is, te voegen, als noodig zal zijn, om steeds eene genoegzame hoeveelheid proviand op dat eiland te behouden.

Aanwijzigingen om den voorraad te vinden, kunnen achtergelaten worden op de plaats, genaamd Post Office op Boobij eiland.

Restant der provisien op Boobij eiland op den 17den Julij 1856 door de Torch aldaar aangetroffen:

2 vaten vleesch, 2 id spek, 1 vaatje rum, 3 zakken brood, 1 vat brood, 8 okshoofden water, 20 blikken geconserveerde spijzen, en 2 flesschen rum, behalve eenige kleinere artikelen, als: thee, cigaren, uijen, enz.. enz.

De behoeften door het koloniaal bestuur in 1856 met de *Washington Irving* gezonden, waren in goeden staat en landden veilig.

(w. g.) WILLIAM CHIMMO, *luit. R. N.*

De Vice-Admiraal, Commandant van Zr. Ms. Zeemagt. in O. I. en Inspecteur der Marine,
J. F. D. BOURICIUS.

BATAVIA, *den 6den April* 1857.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 30 *Maart tot en met den* 1 *April* 1857.

AANVOER.

Van Stockholm per Zw. schip *Emma*, gez. Nordwall. agt. G. Suermondt en co.

4271 stav. ijzer. 30 vs. staal. *Agenten.*

Van Singapore per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederl.*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

22 coll. ijzerwerk. 20 md. tabak. 5 ks. chin. goederen. *Tjia Kio kbie*
51 ks. chin. goederen. *Lim Seng.*
14 coll. chin. goederen. *Kwee Akok.*
720 coll. chin. goederen. *Lim Hoa.*
17 ks. kammen. 3 vs. verf. 3 coll. vruchten. *Kung Chead.*
31 md. tabak. *Go Tjingtie.*
2 ks. specie. *Martin Dyce en co.*
16 ks. brandy. *Anderson Tolsen en co.*
1 kt. specie. 1 do. manufact. *Said Aloei bin Oemar Satrie.*
30 ks. opium. *N. H. M.*
2 coll. manufacturen. *Moormann en co.*
9 ks. portwijn. *Mc. Ewen en co.*
3 coll. manufacturen. *Adam en co.*

Lading van Riouw.

180 28/100 pic. gember. *Order.*

UITVOER.

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Ydroesie*, gez. gez. Said Abdulla bin Alie Bafagie

20 [illegible] 10 ks. gedr. katoen. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
2 ks. manufacturen. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
2 ks. diversen. 2 do. broekenstof. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
5 ks. manufacturen. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
3 ks. lijnwaden. uit entrep. *Andreas en co.*
1 kt. cambrics. *Busing Schröder en co.*
1 kt. laken. 34 ks. wit katoen. 1 do. sasteins. *Moormann en co.*
10 bn. goeniezakken. 8 ks. lucifers. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. kain pandjangs. *Engelhard en co.*
2 ks. schilderijen. 7 do. hoeden. 1 do. kramerijen. *Platon.*
52 ks. spiegeltjes. 50 md. bier. 1 kt. passement. 2 ks. ginghans. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. passement. 6 vn. ijzerwerken. 49 ks. olijfolie. 2 do. kramerijen. 5 do. parapluien. 15 do. kramerijen. 1 vat wijn. 1 kt. modewaren. 10 ks. wijn. 5 bn. broekenstof. 1 kt. woll. hemden. 2 ks. medicijn. *Bahre en Kinder.*
1 bn. kat. modewaren. 1 kt. do. 1 kt. zijde do. 9 ks. kramerijen. 1 kt. diversen. 50 ks. glaswerk. 1 rol gordijngoed. 1 kt. diversen. *v. Riet en ter Gouw.*
1 kt. stolpen. 1 do. glaswerk. 6 ks. tomato. 10 md. min. water. *Martens.*
1 rijtuig. *Reijnst en Vinju.*
10 vn. meel. *Joseph.*
65 ks. manufacturen. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
25 vn. meel. uit entrep. *Paine Stricker en co.*
1 kt. papier. 12 [illegible] stoelen. 1 kt. planten. 1 kt. modewaren. *Platon*
40 vn. meel. 25 ps. bankschroeven. *Plump en co.*
1 kt. parasols. *Bond.*
4 ks. kramerijen. *Hunter Houghton en co.*
12 md. min. water. *Pareira.*
5 ks. pleetwerken. 11 do. waskaarsen. 1 ijzeren. pomp. 1 bl. gev. katoen. 10 ks. koopmanschappen. *Andersen Tolson en co.*
37 ks. koopmanschappen. *Platon.*
6 ks. cambrics. *Said Abd. Kadier Asegaf.*
3 ks. vensterglas. *Dummler en co.*
13 ks. shertings. 3 do. cambrics. 9 do. gedr. katoen. *Martin Dyce en co.*
9 ks. gedr. katoen. 6 do. lappen. *Pitcairn Syme en co.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 12 *tot en met den* 19 *Maart* 1857.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. bark *Atiat Tulbarie*, gez. Sech Oemberak bin Drahman.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 25 Maart 1857 no. 24.

Van Batavia per ned. ind. brik *Resgil Hair*, gez. Sech Hassan bin Osman.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 1 April 1857 no. 26.

UITVOER

Naar Nederland per ned. bark *Wilhelmina Catharina*, gez. N. M. O. de Groot Stiffrij.

191 pic. bindrotting. 9621 pic. suiker. 1 zak koffij *McNeill en co.*
1500 koehuiden. 77 pic. tamarinde en 22,670 ℔ indigo. *Wermuth en co.*
518 koehuiden. 2923 pic. rijst en 18,825 ℔ indigo. *van den Broek en Veeckens.*
28,149 ℔ cochenille. 2 bn. koffij en 2/2 ks. java sigaren. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.